

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

233. An toto tempore Missæ debeant particulæ consecratæ manere super
Aram? Et cursim docetur, an sufficiat, vt prædictæ particulæ sint super
Aram, quando consecrantur, vel debeant esse in manibus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

volo, & est præfens voluntas consecrationis futuræ, ex qua voluntate etiam in futurum procedit in sacro, nec eliditur ea voluntas ex eo quod ex naturali inadvertentia non reposuerit super corporale huiusmodi formulas ante consecrationem; unde communiter excusatur à peccato, eo quod inculpatè omittat formulas ante consecrationem super corporale reponere, & verè consecrat, quia non obstante naturali inadvertentia eius quod facere debuerat, manet virtualis intentio has formulas consecrandi. Hucusque Præpositus; & ego probabilem veramque sententiam esse puto; licet priori adhaream.

RESOL. CCXXXII.

An Sacerdos post consecrationem particularum possit illas ponere in Tabernaculo, vel extra Aram, aut dare alteri Sacerdoti Pyxidem, ut illas in alio Altari populo distribuat? Et an possit admitti, quod ante sumptionem Calicis detur aliis communicatio? Ex part. 5. tract. 13. & Misc. 1. Refol. 72.

Sup. hoc in Ref. seq. & supr. in Ref. 179. §. Nec obstat. ad mediū, verū & ideo pyxis.

Sup. hoc in Ref. 1. not. præteritæ. sed lege inf. doctrinā Ref. 141. & aliarum eius not.

§. 1. CAsus est curiosus, & potest in praxi accedere, & ad illum ita respondet Ioan. de Lugo de sacram. Eucharist. disp. 30. sect. 2. n. 69. ubi sic ait: Quæsitum est, an super aram consecrata debeant poni etiam particule consecrate, an sufficiat, quod ibi sint tempore consecrationis; postea verò propter loci angustias ponantur extra in alia parte Altaris supra aliud Corporale. Respondi, debere esse super aram, sicut & Hostiam illam, quam Sacerdos sumit: nam licet Sacerdos intendat hanc Hostiam maiorem sibi sumere, & illas minores aliis dare, hoc parum referri, cum ex institutione huius sacrificij nulla sit differentia, quare possit Sacerdos ex ipsa hostia maiori dare partem aliquam ei, qui vult communicare, & rursus ex minoribus sibi sumere, quia tota est vnica victima, & per modum vnus offertur absque vnlo discrimine. Vnde in Rubricis Missalis præcipitur, quod particule illæ ponantur super Corporale, vel ante Calicem, aut in aliquo Calice, vel vase mundo consecrato retro post Calicem. Quod autem non sufficiat solum quando consecrantur esse supra aram, constat clarè, quia ara non tam requiritur ad sustentandam Hostiam tempore consecrationis, quam tempore præcedenti & sequenti; quando enim consecratur, non est Hostia super aram, sed in manibus Sacerdotis: ergo magis requiritur ara ad tempus præcedens, & subsequens. Vnde obiter infero, minus ritè facere aliquos, quos vidi statim post consecrationem dare vas cum particulis consecratis alteri Sacerdoti, ut eas in alio Altari populo distribuat. Hoc, inquam non ritè fit; nam sicut ex Hostia sua Sacerdos non debet dare partem vsque ad finem sacrificij, sic nec de illis particulis, quæ sunt etiam victima illius sacrificij, non minus offeruntur quam Hostia maior, & ideo omnes orationes, oblationes, & benedictiones sequentes æquè spectant ad illas, nec ante sumptionem à Sacerdote est victima perfectè, & integre sacrificata, minus etiam congruit, ut alius participet prius de sacrificio, quam ipse Sacerdos, qui est principaliter offerens, & sacrificans respectu aliorum, unde in omnibus Liturgiis, & ritualibus, ac Regulis antiquis semper primo loco ponitur communicatio Sacerdotis celebrantis, & postea communicatio Cleri & populi, nec videtur ille ordo facile pervertendus. Facilius posset admitti, quod ante sumptionem Calicis daretur aliis communicatio, quia Christus non solum ante sumptionem, sed etiam ante consecratio-

nem Calicis videtur dedisse Apostolis Corpus, ut ex contextu Euangelij colligi potest. Et hæc omnia docet Lugo ubi sup. licet aliqui viri docti ex eadem Societate mecum de hac opinione differendo à Lugo dissentiant.

RESOL. CCXXXIII.

An toto tempore Missæ debeant particule consecrate manere super Altare, ad Aram? Et cursum docetur, an sufficiat, ut prædile particule sint super Aram, quando consecrantur, vel debeant esse in manibus Sacerdotis consecrantis? Et breuissimè asseritur posse Sacerdotem ex ipsa Hostia maiori dare partem aliquam volenti communicari, & ex minoribus sibi sumere. Ex part. 10. tract. 13. & Misc. 5. Ref. 41.

§. 1. CAsus est practicabilis, & ideo sapiens in præcedenti scenium deducendus est, & illum præcedens dub. 8. n. 148. ubi sic ait: Dubitabit aliquis, an super aram particule consecrate debeant esse toto tempore sacrificij, vel sufficiat ibi esse tempore consecrationis, vel non, vel ponere in alia parte Altaris super aliud Corporale, respondet Lugo disp. 20. n. 69. debere esse super aram, sicut etiam Hostiam quam Sacerdos sumit. Nam licet Sacerdos intendat hanc Hostiam maiorem sibi sumere, & maiores aliis dare, hoc parum referri (quod Lugo) cum ex institutione huius sacrificij nulla sit differentia; quare possit ex ipsa Hostia maiori dare partem aliquam volenti communicari, & ex minoribus sibi sumere, quia tota est vnica victima, & per modum vnus offertur sine discrimine. Vnde in Rubricis Missalis præcipitur ut particule illæ ponantur super Corporale, vel ante Calicem, aut in aliquo Calice, vel vase mundo consecrato retro post Calicem. Quod autem non sufficiat esse super aram, quando consecrantur, quia ara non tam requiritur ad sustentandam Hostiam tempore consecrationis, quam tempore præcedenti, & subsequente: quando enim consecratur, est in manibus Sacerdotis, & non super aram. Hæc omnia probabilis, & decentissima sunt, sed non cogunt Logum rationes. Nam ad sacrificandum requiritur ara, non postea præcisè ex vi sacrificij, ita ut quando sacrificium, fiat super aram, & non extra illam, super aram verò censetur fieri, etiam si Hostia sit in manibus Sacerdotis, dummodo Sacerdos manus habeat eleuatas, licet aliquantulum, respondentes tamen spatium, in quo est ara. Vnde, si tunc poneret se ad alterum cornu Altaris, quando non est fixum, & totum consecratum, non diceretur celebrare supra aram, sed extra; intra aram verò celebrare dicitur, non quia ipsi aræ, aut corporali, aut mappis regentibus aram, sed quia manus Sacerdotis tenent Hostiam eleuatum supra aram. Cumque Hostia parua sit, si multe sint, non sint, nec moraliter esse possint in manibus Sacerdotis, necesse est, ut tempore consecrationis sint in corporali regente aram, ita ut subras ara ipsa sit, alioquin consecratio, illarumque transubstantiatio extra aram fieret. Frustra ergo contendit Lugo, non requiri, ut Hostia sit super aram tempore consecrationis, & cum Hostia maior modo explicto, & parua particule supra aram esse debeant: quod verò postea perseuerent super aram, nullo iure prohibetur, quin possint statim in ipsa pyxide, & in iplo quoque hierophylacio condi, cuius oppositum nullo iure efficaciter probatur. Quod enim Lugo ait illas quoque particulas ibi esse per modum vnus vnice, verissimum est; hoc tamen non cogit ut dicam non posse illam Hostiam post consecrationem

extra aram poni, aut etiam deferri ad aliud Altare, & ibi ab alio Sacerdote distribui: quod negat Lugo. Sicut enim etiam sunt per modum vnius victimæ, possunt non consumi à Sacerdote, dummodo aliam partem materiæ tunc consecratæ sumat; ita poterit pro vfu fidelium aliqua pars materiæ ad alium locum deferri, dummodo remaneat quantum sufficit ad integritatem sacrificij. Quod autem tunc contingat vt in alio Altari, aut loco fortè aliqui priùs participent de illo pane, hoc per accidens est, & nihil refert: sicut neque quod omnes orationes, oblationes, & benedictiones sequentes etiam spectent ad illas, sicut ad Hostiam maiorem, eo quod sint vna victima; imò propterea possunt inde accipi relicta alia Hostia, quia cum sint victima, & manente illa parte maneat eadem victima, satis est hoc ad integritatem sacrificij, & sacrificium non erat consummandum in illis per illarum sumptionem: consummatio etiam sufficiens fit per consumptionem alterius materiæ, non illius, atque hoc sufficit. Itaque decentius fit, vt Lugo præscribit: sed, si aliud pro commoditate populi aliter fiat, nihil video in hoc esse peccati. Hucvique Dicastillus.

2. Sed ego alibi sententiæ Cardinalis de Lugo adhæsi, & me citato, adhæret etiam Pater Leandrus de Sacrament. tom. 2. tract. 8. disp. 7. quest. 9. vbi firmat particulas debere apponi, & esse supra aram non solum dum consecrantur, verum etiam post eorum consecrationem vsque ad communionem Sacerdotis (nisi fortè grauis contingat alicuius infirmi communicandi necessitas.) Ratio est primò, quia ara non tam requiritur ad sustentandam Hostiam tempore consecrationis, quam tempore præcedenti, & sequenti. Secundò quia non solum Hostia magna, sed etiam alie particule sunt victima illius sacrificij, cum non minus offerantur, quam Hostia maior: ergo omnes oblationes, & benedictiones sequentes æquè spectant ad illas. Tertio, quia non congruit, nec decet vt alius particeps priùs de sacrificio, quam ipse Sacerdos, qui est principaliter offerens. Sed vt visum est, hæc non vrgent apud Dicastillum; vnde ego puto vttramque sententiam esse probabilem, sed affirmatiuam probabilior.

RESOL. CCXXXIV.

An Sacerdos celebrans possit in aliquo casu Hostiam à se consecratam reponere in Sacrario, & ex illo particulam ex præconsecratis ab alio assumere? Et quidam Parochus nullam habens maiorem Hostiam, veritus populi scandalum aliquod, aut murmur, dum maiorem Hostiam consecrasset, in eleuationem Hostie ostendit alteram quandam maiorem Hostiam, que asseruabatur in Pyxide, vt exponeretur in die solemnii populo: quaritur, an ille prudenter hoc fecerit, vel quid facere debuerit? Ex part. 5. tr. 13. & Misc. 1. Res. 96.

§. 1. Porrigere aures, amice Lector, casus enim est curiosus, & de illo ego olim interrogatus fui. Nam quidam Sacerdos in vltima Missa oblitus est consecrare Hostiam exponendam post prandium in Oratione quadragesimarum horarum. Quæ fuerunt tunc à mo, an potuisset. Ictus Sacerdos sumere particulam à Sacrario ex præconsecratis ab alio Sacerdote, & Hostiam ab ipso consecratam conseruare ad effectum publicè illam exponendi postea, supposito quod non esset ultra tempus celebrandi aliam Missam. Et licet hoc posse fieri ex Henriquez defendit Stephanus Fagundez pr. 1. lib. 3. cap. 4. n. 26. vbi sic

Tom. 1. l.

ait: Si autem vnus Sacerdos post consecrationem statim moriatur, & alter perficiat Missam illius, ex vtroque celebrante fiet vnus Minister, & vnus sacrificium essentiale, cui qui aliterit, satisfaciunt præcepto audiendi Sacri, vt docet Henriquez libr. 9. de Missa, cap. 9. n. 2. Diges, essentia sacrificij consistit in consecratione, & consumptione vnius Sacerdotis sacrificantis, hic autem sunt duo, non vnus Sacerdos. Ergo non potest dici vnus sacrificium. Respondeo essentiam sacrificij consistere in noua consecratione, & consumptione Hostiæ, & vini in eodem sacrificio facta, non tamen ab eodem Sacerdote. Vnde multi Parochi dum renouant Eucharistiam, consumunt Hostiam ab alio consecratam: eam verò, quam consecrant, reponunt in Sacrario, & fit integrum & perfectum sacrificium Missæ, & licet id faciunt, vt optimè docet idem Henriquez loco allegato, quia non est opus, vt consecratio, & consumptio fiat ab vno Sacerdote, opus est tamen, vt in eodem sacrificio detur noua consecratio, & noua consumptio, quamuis noua Hostia consecratur, & alia præconsecratio consumatur. Ita ille, quod etiam iterum docet infra in cap. 5. n. 20.

2. Sed hanc sententiam nullo modo probabilem esse putat Ioannes Præpositus in 3. part. D. Thomæ, quest. 83. art. 1. dub. 7. num. 50. vbi probat Sacerdotem celebrantem necessariò debere sumere Hostiam, quam in eo sacro consecrauit, siue etiam aliam sumat, siue non, quia sumptione sola Hostiæ in eo sacro consecratæ ostendit se illi sacrificio consentire; nullo verò modo sumendo Hostiam præconsecratam, quæ impertinenter se habet ad hoc sacrificium. Adde quod cum iuxta Henriquez sit pars essentialis sacrificij sumptio, talis nullo modo dici potest sacrificare, quia, vt dictum est, non cuiusvis Hostiæ sumptio pertinet ad quodlibet sacrificium, sed sumptio Hostiæ in eodem sacro consecratæ, hæc enim sola ab illo sacrificio respicitur: ad id quod dicit de quorundam Pastorum praxi, dico inde non posse sumi argumentum, cum procedat ex ignorantia, sitque omnino corrigenda; vnde si quando Pastores velint renouare Hostiam, quæ est in remonstrantia, debent duas Hostias consecrare, & vnâ illarum sumere, similiter Sanguinem, deinde sumere antiquam ante ablutionem.

3. Hanc etiam sententiam tenet Bartholomæus à Sancto Fausto de Sacrament. Eucharist. lib. 2. q. 29. & Phil. Gamachus Regius Professor in inclyto Museo Sorbonico, tom. 3. summa Theologia in 3. part. D. Thom. post quest. 79. in tractat. de Sacrificio Missæ, cap. 5. in quo probat, quod licet essentia sacrificij Missæ consistat in consecratione, & non in sumptione: tamen docet Sacerdotem debere Hostiam eandem manducare, quam in Missa confecit, & non alteram ab alio Sacerdote præconsecratam, & praxim aliquorum Parochorum sic facientium in renouatione Eucharistiæ non approbat, & hoc etiam supponit Syluius in tertia parte, quest. 82. artic. 4. & quest. 83. artic. 1. Quaritur secundo, conclus. 4. ad septimum argumentum, & Bartol. ab Angelo in exam. confess. dialogo 5. §. 58. Post hæc scripta inueni nostrum charissimum Patrem Lugo de Sacramento Eucharist. disp. 19. sect. 5. n. 76. subtiliter more suo, & neruose hanc sententiam dicere, asserentem Henriquez, & Fagundez in hac questione parum Theologicè loquutos fuisse.

4. Sed non desinam etiam hic adnotare, & apponere aliud pulchrum dubium positum à Iacobo Marchantio in resolut. Pastoral. ad Candelabrum de Sacrament. tract. 4. cap. 5. quest. 3. in fine, vbi sic ait: Quidam Parochus nullam habens maiorem Hostiam

N Hostiam